

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

nota

Nota bij Kamerbrief leidraad en andere
vogelgrieponderwerpen

TER ONDERTEKENING

Datum
3 november 2022

Kenmerk
DGA / 22541105

BHM 22541725

Kopie aan

Bijlage(n)
3

Parafenroute

[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Aanleiding

U heeft de Kamer toegezegd de 'leidraad omgang met wilde vogels met vogelgriep' toe te sturen. Daarnaast spelen er nog een aantal andere onderwerpen met betrekking tot vogelgriep; het vaccinatiestappenplan dat tevens is bijgevoegd en het verslag van de deskundigengroep dierziekten dat op vrijdag 28 oktober jl. bijeen is gekomen.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd de bijgevoegde Kamerbrief te ondertekenen en te versturen met de volgende bijlagen:
 - De leidraad omgang met wilde vogels met vogelgriep.
 - Het vaccinatiestappenplan.
 - Het verslag van de deskundigengroep dierziekten op vrijdag 28 oktober jl.

Kernpunten

Leidraad omgang met wilde vogels met vogelgriep

- De leidraad is een document dat informatie, adviezen en uitwerking van wettelijke kaders bevat. Er staat in welke wetten er van toepassing zijn rondom het vraagstuk dode en zieke wilde vogels met vogelgriep, en hoe verschillende partijen zich verhouden tot deze kaders.
- De leidraad heeft als doel duidelijkheid te geven over de rollen en verantwoordelijkheden van diverse betrokkenen.
- In eerste plaats is het opruimen van dode wilde vogels een aangelegenheid van de eigenaar of beheerder van de grond. In aanvulling daarop heeft de Rijksoverheid een verantwoordelijkheid. Een lokale

coördinatie is nodig om dit goed te regelen. U gaat een landelijke werkgroep oprichten op hier meer de regie op de voeren. Daarnaast zal u faciliteren.

- De leidraad is geen sturend document. Het geeft informatie en enkele adviezen wat partijen helpt in wat zij kunnen doen, niet wat zij moeten doen.
- De Leidraad is tot stand gekomen in afstemming met vele betrokken partijen (waaronder gemeenten, provincies, dierenhulporganisaties, wetenschappers, terreinbeheerders)
- Er zijn een aantal onderwerpen waarop de leidraad ten minste nog zal worden aangevuld:
 - Het melden van dode vogels en daarbij het gebruik van de vogelgriepapplicatie die Wetterskip Fryslân ontwikkeld heeft en die u toegezegd heeft landelijk uit te gaan rollen.
 - De omgang met dode wilde vogels binnen broedkolonies en de omgang met zieke wilde vogels
 - Het beleid ten aanzien van jacht en verstoring van wilde vogels.
- Nieuwe versies van de leidraad zullen tot stand komen door input vanuit een landelijke werkgroep die u gaat opzetten.
- De leidraad kent drie bijlagen: de adviezen van de AI Impact werkgroep ten aanzien van het opruimen van dode wilde vogels (Bijlage I).
- Daarnaast is een 'handreiking vogelasielen' opgenomen die eerder gepubliceerd is en gemaakt is door Dierenlot, Vogelklas Karel Schot, Erasmus MC en platform voor opvangcentra (Bijlage II)
- Een factsheet die die Veiligheidsregio Fryslân opgesteld heeft over de manier waarop het opruimen in Fryslân georganiseerd is (Bijlage III) en;
- De vogelsterftekaart (Bijlage IV) die duidelijk maakt waar dode wilde vogels voor onderzoek gemeld kunnen worden.

Vaccinatiestappenplan

- U zet in op zo snel mogelijk vaccineren, daarvoor worden verschillende stappen ondernomen om de mogelijkheden te verkennen en de gevolgen van vaccinatie voor de sectoren in kaart te brengen
- Begin 2023 wordt, als de resultaten van de vaccinatieproef bekend zijn, een volgende stap gezet in het proces om vaccinatie in het veld mogelijk te implementeren.
- Met de sector wordt al geruime tijd de mogelijkheden van vaccinatie tegen HPAI besproken

Deskundigengroep dierziekten

- De deskundigengroep dierziekten hebben op 28 oktober 2022 een analyse gegeven van de vogelgriep situatie.
- Onder andere hebben zij zich gebogen over de noodzaak van preventief ruimen.
- Zij geven daarover aan dat er op dit moment geen alternatieven zijn en dat preventief ruimen noodzakelijk is in pluimveedicht gebied. Tegelijkertijd geven zij aan dat onderzocht kan worden of er mogelijk alternatieven zijn. Dat zult u laten onderzoeken.

Toelichting

AI Impact

AI Impact is een werkgroep die Thijs Kuiken van het Erasmus MC heeft opgericht. Hierin participeren verschillende partijen, onder andere; wetenschappers (virologen, biologen, ornithologen, ecologen), terreinbeheerders. Het doel van de werkgroep is om de impact van vogelgriep op wilde vogels in kaart te brengen.

Krachtenveld

Er is met verschillende partijen gesproken over het vraagstuk opruimen dode wilde vogels met vogelgriep en omgang met zieke wilde vogels. Deze leidraad is al met veel partijen onder embargo gedeeld waaronder de ongeveer 100 deelnemers van de landelijke bijeenkomst 'vogelgriep in wilde vogels' van 27 oktober jl. De leidraad werd in het algemeen positief ontvangen. De input die gegevens is door de verschillende partijen is in deze leidraad verwerkt. Dat is ook de reden dat de leidraad iets later dan eind oktober naar de Kamer gestuurd kon worden.

Enkele ecologen en biologen missen in de leidraad nog handelingsperspectief voor de omgang met vogelgriep in broedkolonievogels. Met name ten aanzien van de in stand houding van soorten is het belangrijk om te weten wanneer er ingegrepen kan worden in koloniebroedende vogels. Dat vraagt een andere meer specialistische aanpak dan het opruimen van dode wilde vogels in de publieke ruimte. Hier wordt aan gewerkt.

Dierenhulporganisaties voelen dat zij er op veel plaatsen alleen voor staan om dode wilde vogels op te ruimen en zorg te bieden aan levende zieke vogels. Stichting Dierenlot is samen met Vogelbescherming, Natuurmonumenten, Dierenbescherming en Landschappen.nl auteur van de 'Position Paper vogelgriep'. Zij vragen u daarin om een aantal dingen:

1. Rijksoverheid als crisiscoördinator;
U geeft in uw brief aan op welke manier u dit in gaat vullen.
2. Nationale voorlichtingscampagne met centraal telefoonnummer;
3. Landelijke monitoring van besmette wilde vogels;
U heeft in het debat de Kamer toegezegd aan het einde van dit jaar meer informatie te geven over een meldsysteem voor vogelgriep. Dit herhaalt u in de brief
4. Bijstand bij het opruimen van zieke en dode vogels;
U geeft hierover aan dat de zaken die u geïnitieerd heeft om de landelijke structuur vorm te geven: het onderzoek aan wilde vogels bij DWHC en het landelijk beschikbaar maken van de app, financiert. En dat u met de werkgroep in kaart zal brengen wat er nog meer nodig is voor de ontwikkeling van de landelijke structuur waarbinnen lokale partijen de uitvoering kunnen organiseren. De Veiligheidsregio Fryslân geeft u eenmalig een tegemoetkoming van 70.000 euro voor hun bijdrage aan de landelijke structuur.
5. Robuuste natuur en verminderen overige drukfactoren;
Dit is onverminderd een beleidsdoel op natuur. Daar wordt aan gewerkt.
6. Risicofactoren in de pluimveehouderij verminderen.
Hier werkt u aan in het intensiveringsplan vogelgriep.